

V mleku ugotavljamo aceton in BHB. Če je več kot 0,10 mmol BHB in več kot 0,15 mmol/L acetona govorimo o sumljivih žival. Če je več kot 0,20 mmol/l BHB pa o subklinični ketozi. Ketone v mleku merimo s keto lističi ali s Milkoscan aparati v laboratoriju pri redni mesečni kontroli (KGZ Ptuj in KGZ Ljubljana).

S pomočjo Milkoscana na KGZ Ptuj določanje vsebnosti BHB in acetona v mleku (Hohler A.)

Ugotovitve podatkov mlečne kontrole:

- razmerje med mlečnimi maščobami in beljakovinami v mleku je širše kot 1,5;
- ko so beljakovine v mleku nižje kot 3,2 in maščobe višje kot 5 %;
- nenormalen potek laktacijske krivulje (namesto, da mlečnost narašča, se nerazumljivo zmanjšuje, v tretjem tednu je višja kot v šestem tednu);

KAKO UKREPATI OB POJAVU KETOZE ?

Pri nizki koncentraciji BHB v krvi ali mleku, zalivajte živali 5 dni s 3 dcl propilen glikola na dan, pri večjih koncentracijah dodajte glukozo in zdravila (pristojnost veterinarja).

Uspeh zdravljenja in zmanjšanje posledic ketoze je odvisen od pravočasnega zdravljenja. **Pri visokih koncentracijah ketonov je potrebno vedno poklicati lokalnega veterinarja.**

Ob sumu na ketozo se posvetujte z veterinarjem in specialisti za živinorejo—prehrano, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. K obvladovanju ketoze ali že vidnih posledic bolezni, moramo pristopiti celovito, kajti poleg neustrezne prehrane v času presušitve in laktacije je potrebno izločiti še druge dejavnike tveganja.

Kam po dodatne informacije?

Za več informacij glede Ketoze se obrnite na Javno službo kmetijskega svetovanja ali na lokalne veterinarske organizacije.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, 2016
Pripravila: mag. Anton Hohler, KGZS, KGZ-Ptuj
Alberta Zorko mag. kmetijstva, KGZS
Fotografije: mag. Anton Hohler, KGZS, KGZ -Ptuj
Arhiv Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Izvedbo programa sofinancira

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PREPREČEVANJE POJAVA KETOZ PRI KRAVAH

Gospodinjstva ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600, faks: 01/51 36 650
kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

PREPRECEVANJE POJAVA KETOZE PRI KRAVAH MOLZNICAH

Ketoza je presnovna bolezen, ki prizadene skoraj tretjino krav v obdobju od telitve do 7 tedna po porodu.

Živali naj pogosteje zbolevajo za subklinično obliko (prikrita oblika). Klinična oblika (živali kažejo zunanje znake) kar nam kaže vrh ledene gore in pomeni, da je večina obolenj v čredi v subklinični obliki.

Poznamo tri oblike ketoze:

Ketoza Tipa II

Je najtežja oblika ketoze, ki se lahko prične že pred porodom.

Krave imajo visoko koncentracijo inzulina in glukoze v začetku laktacije, kasneje se obe vsebnosti močno zmanjšata.

Krave zbolijo do 3 tedna po porodu. Vzrok za nastanek ketoze je nepravilno krmljenje presušenih krav (največkrat energetsko ali beljakovinsko prebogato).

Ketoza Tipa I

Je lažje ozdravljiva ketoza. Krave imajo zelo nizko vsebnost glukoze in inzulina v krvi. To je ketoza zaradi

Ketoza tipa I zaradi preskromnega krmljenja krav (Hohler A.)

napačnega krmljenja v času zgodnje laktacije (preskromen ali neizravnani krmni obrok), pogosto pri kravah, ki so na paši in niso ustrezno dokrmljene z energetsko krmo - žita, koruza.

Ketoza Tipa I se pojavlja najpogosteje od 3-6 tednov po porodu.

KETOZA ZARADI KRMLJENJA SILAŽ Z VISOKO VSEBNOSTJO MASLENE KISLINE

Najlažje ozdravljiva ketoza. Stanje se običajno izboljša, če izločimo nekvalitetne silaže iz obroka. Lahko pa zaradi slabe konzumacije takšne krme, živali zbolijo za težjo obliko ketoze.

Silaže z visoko vsebnostjo maslene kisline ne sodijo v obrok za krave molznice.

Za ketozo zbolevajo predvsem živali, ki:

- imajo zelo visoko mlečnost takoj po porodu oziroma ob prvi kontroli,
- imajo veliko negativno energijsko bilanco (večjo kot znaša 13 kg mleka),
- so bile napačno krmljene v času presušitve (preskromno ali prebogato),
- so imele poporodno mrzlico po porodu (subklinično ali klinično obliko),
- zelo hujšajo po porodu (velika sprememba telesne kondicije v kratkem času),
- so bile neustrezno krmljene v času laktacije (neizravnani krmni obrok, največkrat premalo energije v obroku),
- premalo zauživajo krmo pred in po porodu (preslaba kvaliteta osnovne krme, neprimerna sušina voluminozne krme in obroka),
- jih redimo v slabih pogojih (več težav pri vezani rejji, premalo prostora pri jasliah, prezasedenost hleva, stres živali in vse kar moti normalen dostop do jasliah),
- imajo druge bolezni (zakisanje, bolezni parkljev, itd...., te povzročajo sekundarno ketozo).

Posledice subklinične ketoze:

- pogosteje se pojavi klinična oblika ketoze in dislokacija siriščnika tudi do 19 x,
- zmanjšanje mlečnosti od 5,5 do 17 % (pri klinični ketozi za več kot 25 %),
- poslabšanje plodnosti (podaljša se doba od telitve do prve uspešne osemenitve, poslabša se indeks osemenitve in pogosto izostane pojatev ali jo ne opazimo (tiha pojatev),
- poveča se število somatskih celic,
- povečajo se obolenja nog,
- povečajo se izločitve živali.

Kako spoznamo subklinično ketozo?

Z merjenjem ketonov krvi v mleku in urinu

V krvi ugotavljamo količino BHB. Če količina BHB večja kot 1,2 mmol/L že govorimo o subklinični ketozi.

Rutinsko določamo s prenosnimi merilniki (Freestyle Optium, Wellion...).

Za določanje BHB v krvi - jemljemo kri živali (Hohler A.)